

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478), zwanej dalej ustawą, rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Uznanie za rezerwat przyrody następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem (art. 13 ust. 3 ustawy).

Niniejszym zarządzeniem, za rezerwat przyrody „Mańkowice” uznano ok. 109,70 hektarowy obszar lasu położony na działkach ewidencyjnych nr 564, 562, 561, 566, 563 i nr 560 obrębu Mańkowice, gmina Łambinowice.

Położenie i przebieg granicy oraz otuliny rezerwatu w postaci mapy przedstawiono na załączniku nr 1 do zarządzenia. Położenie i przebieg granicy rezerwatu w postaci współrzędnych punktów jej załamania przedstawiono na załączniku nr 2 do zarządzenia, a jego otuliny – na załączniku nr 3 do zarządzenia - w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, o których mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. 2024 poz. 342)

Rezerwat obejmuje dobrze zachowane siedliska leśne w dolinie rzeki nizinnej - Nysa Kłodzka. Drzewostan budowany głównie przez jesiony *Fraxinus excelsior* oraz dęby *Quercus robur* nawiązuje do łągu dębowo – wiązowego *Ficario-Ulmetum*. Uwagę zwraca dobrze zachowane runo, z licznymi geofitami, w tym masowo występującą śnieżyczką przebiśnieg *Galanthus nivalis*, czy też czosnkiem niedźwiedzim *Allium ursinum*. Gniazdują tu ptaki charakterystyczne dla dobrze zachowanych lasów liściastych: dzięcioł średni *Dendrocoptes medius* oraz muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis*. Ponadto występują tu niemal wyłącznie siedliska, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713) i drzewostan w wyższych klasach wieku, w tym również pomnik przyrody w formie pojedynczego okazałego jesionu wyniosłego.

Szczególne wartości przyrodnicze tego obszaru uzasadniająca potrzebę uznania za rezerwat przyrody potwierdziły wyniki prac grupy ekspertów, w tym z dziedziny nauk biologicznych, prowadzonych w latach 2021-2022. Na wartość tego rezerwatu składa się bogactwo gatunkowe roślin i dojrzałość drzewostanu. Licznie występujące geofity, zastoiska wodne oraz przepływające ciek, tworzą wyjątkowy charakter tego łągu.

Jednocześnie mając na uwadze konieczność kompleksowego i długofalowego zabezpieczenia rezerwatu „Mańkowice” przed działaniem jak i przyszłą możliwością negatywnego oddziaływania czynników zewnętrznych, wokół rezerwatu utworzona została otulina, obejmująca przyległe tereny, zarówno leśne jak i nieleśne. Całkowita powierzchnia otuliny wynosi 85,61 ha.

Zamiar utworzenia rezerwatu przyrody poddany został konsultacjom społecznym, które trwały do 7.09.2024 r. Opis projektowanego rezerwatu, cel ochrony oraz mapy zamieszczone zostały na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu. W toku przeprowadzonych konsultacji nie zostały zgłoszone uwagi.

Regionalna Rada Ochrony Przyrody w Opolu, na posiedzeniu w dniu 27 września 2024 r., pozytywnie zaopiniowała projekt niniejszego zarządzenia z uwagą, tj. zamianą brzmienia § 2 o treści: *Celem ochrony przyrody w rezerwacie przyrody jest zachowanie ze względów naukowych oraz dydaktycznych ekosystemu lasów liściastych charakterystycznych dla Nysy Kłodzkiej na zapis, który*

w większym zakresie oddaje intencje utworzenia rezerwatu przyrody - tj. *Celem ochrony przyrody w rezerwacie przyrody jest zachowanie ze względów naukowych oraz dydaktycznych ekosystemów typowych dla dolin dużych rzek nizinnych.* Działając na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190), projekt niniejszego aktu prawa miejscowego został przedłożony Wojewodzie Opolskiemu do uzgodnienia. Wojewoda uzgodnił projekt pismem z dnia 28 listopada 2024 r. (Nr IN.III.710.14.2024.GT).

Zarządzenie pociąga za sobą skutki finansowe w budżecie państwa w części, której dysponentem jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu, w szacowanej kwocie ok. 11 500 zł na oznakowanie rezerwatu tablicami informującymi o nazwie formy ochrony przyrody. W perspektywie kolejnych pięciu lat od momentu jego ustanowienia, sprawujący nadzór zobowiązany jest do sporządzenia projektu planu ochrony dla rezerwatu (w ramach prac bieżących przez pracowników Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu lub w przypadku pozyskania środków z budżetu państwa albo ze środków zewnętrznych, np. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, środki europejskie).